

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.
Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház
Füssy József könyvkereskedése

Jogos-e a panasz?

— július 12.

Bár hova forduljunk hazánkban, mindenütt panaszokkal találkozunk. Alig találunk embert, ki sorsával teljesen meg volna elégedve. Mindenki többet akar a jóból, a földi javakból s minél kevesebbet a rosszól, a munkából. Ebből ered a sok panasz minden intézmény, a fennálló jogrend ellen, ez idézi elő a nagymérvű kivándorlást, ezen elégedetlenség szüli az itt-ott megújuló sztrájkokat.

És most azt kérdezzük, jogos-e a sok panasz? Csakugyan olyan mostohák a mi viszonyaink, hogy ezek ellen a védekezés kizárt legyen és hazánkat hűtlenül el kell hagynuk?

Tagadhatlan, hogy hazánkban néhány év óta megnehezültek a megélhetés viszonyai. Voltak azonban hazánkban sokkal sulyosabb napok is, s mégsem estünk kétségbe, mert a Gondviselés még is csak örködött felettünk és beborult egünk ismét kitisztult.

Miért általános mégis a panasz?

E kérdésre feleletet találunk a mai kor szociális viszonyaiban. Soha sem tudunk odáig jutni, ahol állnunk kellene, mert a könnyű élet után való erőszakos törekvés átokként nehezedik mindnyájunkra.

Munkára, rendre, takarékosagra kell szoktatni a népet. A ki ezekre tanítaná a mi népünket, az lenne hazánk második megalapítója.

A köznép nevelésével kell többet foglalkoznunk, a nemzet fájának a gyökerét kell ápolnunk, mert a fa koronája, virágja, levelei, ágai, sőt maga a törzs is elhalhat, de ha a gyökérzet egészséges, ezek ismét megifjodhatnak.

Munkára szoktassuk, tanítsuk a népet. Ha annyit dolgozna és szorgalmatoskodnék földünk népe itthon, a mennyit a rajongva keresett külálladalmak megkövetelnek tőlük, a boldogulás útja itthon is meg volna nyitva.

Rend is legyen közöttünk, mert jól mondja a közmondás: „Rend a lelke mindennek“. A hol rend nincs, ott nem lehet megelégedés. Csakhogy

a rendszeret nem születik ám az emberrel, mint egyéb tehetség, erre őt nevelni kell. Nevelni kell erre a népet is, ha azt akarjuk, hogy időben és munkában renhez szokjék és ekképen előhaladjon a boldogulás felé. Mert mi az oka a köznép hátramaradásának? Az, hogy nem akkor és nem úgy teljesíti kötelességeit, a mikor és a hogyan kellene. Megtörténik ugyanis gyakran, hogy idő után fog hozzá, a mikor már takarítani nem lehet, kölcsönre szorul, szaporodik a kamat, perre kerül és a vége anyagi pusztulás, nyomoruság.

A rend mellett takarékosagra is kell a köznépet nevelni, de ez ne nyilvánuljon önzésben, fősvényességben, mely épp oly beteges állapot, mint a tékozlás. E két szélsőség között van az arany közép út: a józan takarékoság, s erre kell nevelni a népet.

És ha mindezekre neveltük a köznépet, nem lesz kivándorlás, nem lesz sztrájk, hanem lesz béke és szeretet közöttünk. Lesz megelégedés és megszűnnek a jogos vagy jogtalan panaszok.

Sz. K.

TÁRCZA.

Hűség . . .

(Allegoria.)

Megyünk Urammal naponta a rétre,
Kart karba öltve, egymás mellett lépve.
Egy szál virágért — egyszerre lehajlunk
Mosoly nélkül tán soha nincs az ajkunk.

Szedjük a rózsát boldog önfeledten:
Rajongunk is a szépért mindaketten.
Izléseink mindig superlativék —
Hogyne lehetnének aztán mindig hivek.

Hűség? mi vagy te?
Abstrakt fogalom . . .
Ragyogsz mint harmat
Rózsa lombokon.
Szél jön — s meging:
A nyilló rózsza ág! —
Nap felsüt — harmat? —
Elszáll, nincs tovább! . .

De jön az éjjel szomoru magánya:
Tékozlott kincsét szív vissza kívánja.
A rózsza harmat nélkül nem lehet:
Könnyezve csal hát újabb gyöngyeket.
Szél jön? bezárva leli szirmait,
Nap süt? — hiába többé nem vakit! . . .

Hűség harmat vagy
Rózsa levelen —
Szívünk a rózsza:
Fény a szerelem.

Hűség harmat vagy — elszállsz, vissza térsz,
Fénynél, mindennél a legtöbbet érsz!!!

Madame Chrysanthème.

Tartalékban.

Irta: Molnár Jenő.

Katóna-emléke, kaszárnya-reminiscenciája mindenkinek van, akár három keserves esztendeig ette a komisz kenyeret, akár egy évig hordozta az „intelligenz-

strafot“, akárcsak két hónapig hallotta mindennap, hogy az állarkert és a regruták között lényeges különbség nincsen. A kaszárnya novelláknak eredendő, közös hibájuk, hogy írójuk föltétlenül a maga esetének tünteti föl azt, ami ezer mással épp úgy megtörtént s még a morókus kapitány, a káromkodó őrmester, a besugó kadét, a szórakozott hadnagy is ugyanegy töről fakadt alakok. Nem szeretem a katona-históriákat, mert mind egyformák. S éppen eleget tudok a magam s a velem egyivásu bajtársak életéből. Mégis el kell mondanom, két esetet, talán van bennünk valami olyan árnyalat, amely az átlagosból hiányzik.

*
Nagygyakorlaton voltunk. Fárasztó harcizjáték után pihenőt fujt a trombitás. A tartalékosok összebujtak, leheveredtek a fübe és diskurálni kezdtek. Az egyik a kinek kadét létére sok baja volt a parancsnokával, vidám potrohos fiú, megszólalt:
— Igaz is, tartozom még nektek va-

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testnedvt, megszünteti a köhögést, vándorlást, éjjeli izmándást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miért is értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4— koróda.

Iparunk fejlődése.

— július 12.

(szl.) Nemzetünk fejlődésének biztosítására irányuló törekvéseink valószínűsítésében kifejtett munkánk sikerességének feltételét egy igazságnak alapul való elfogadása képezi. Ezen igazság az, hogy az első munka minden alkotásánál a különböző nemzetfejlesztő foglalkozások produktivitást felmutatni tudó képességeinek fokozása.

A feladat teljesítésének első lépése tehát, alkalmassá tenni valamelyes foglalkozást folytató egyént arra, hogy foglalkozását úgy üzhesse, hogy az alkalmas legyen beilleszkedni a modern társadalmi, állami és közgazdasági élet változatos szövevényeibe.

Ez pedig úgy érhető el, ha alkalmas adunk a nemzet tagjainak arra, hogy képességeiknek megfelelő speciális tudomány alfabetájának ismereteihez könnyen és gazdaságilag olcsó uton hozzáférhető módon juthassanak.

Vagyis szakiskolák szervezése e szempontból a legelső rangú feladat.

Másodszorban pedig előáll annak szükségessége, hogy a specifikus foglalkozásra kinevelt egyén, az életbe kilépve, megtalálhassa produktivitást célzó munkásságának terét.

Igy vagyunk azzal a sokat feszegetett kérdéssel is, melyet boldog halandók e formában szoktak felvetni: mi uton módon kell iparunk felvirágoztatása érdekében közreműködnünk?

Iparunk fejlődésének is első feltétele az ipari szakképzésnek könnyen és olcsón való hozzáférhetőségének biztosítása.

Hogy e szempontból mennyi tennivaló

lamivel. Megígértem, hogy elmondom, miért nem lett belőlem hadnagy.

Ki emberfia kíváncsi ilyesmire a civiléletben? De itt, mint valami nagyszerű, inyes szenzáció hatott.

— A kapitányom testestül-lelkestül katona volt. Az önkénteseit elvből gyűlölte. A század-szabónál és a suszternél csak az önkéntest tartotta alábravalónak. Csak azt nem csukatta le közülük, a ki az iskolából elsőrendű minősítést kapott. Az mégis inponált az öregnek valamennyire. De átértek az esetemre. Őszi gyakorlaton voltunk valami eldugott oláh fészekben. Csak takosan, kimerülten érkeztünk haza. Mindenki a szállására igyekezett, hogy megpihentesse fáradt csontjait. Én utközben odaszóltam a legényemnek, hogy tisztítsa ki az extra bakancsomat, mert estefelé kísétálok. A legény csak annyit szólt: Jól van káplár ur! — azután tovább komázott a pajtásaival. Barátaim, ez volt az a bizonyos tragikus mag, a melyből az én tisztirangom sehogysem akart kisarjadni. Másnap jelentenem kellett a rapporton, hogy pénzt kaptam a postán. Mert ezt is tudnia kell a kapitánynak. A kapitány napoleoni pose-ba helyezkedett, karjait méltósággal összefonta a mellén és szólott:

— Maga tegnap a legényének paran-

tömkelegével áll szemközt az alkotni akaró kitűnik abból, ha alább közlendő néhány számadat által kifejezett azon szomorú tényt állapítjuk meg, melyet feltűntet azon kedvezőtlen arány, melyben szemközt állítottuk a főiskolai tanulmányokat végzőket azok számával, kik ipariskolákat látogatnak.

Alapul véve azt, hogy a különböző államokban hány tanuló esik 10.000 lélekre, úgy azt találjuk, hogy főiskolai hallgató 10.000 lélekre Magyarországon 5.6 esik, Ausztriában 7.8, Poroszországban 6, Franciaországban 7.2. Ezen kevés adat azon szomorú tényt állapítja meg, hogy nálunk aránylag sokkal kevesebben végeznek főiskolai tanulmányokat, mint külföldi államokban.

De ezen adatokénál sokkal elszomorítóbb azon adatok tanúsága, melyek feltűntetik, hogy 10.000 lélekre hány ipariskolai hallgató jut nálunk, és mennyi a külföldön.

S e tekintetben találjuk, hogy míg nálunk Magyarországon 10.000 lélekre csak 3.8 ipariskolai tanuló jut, addig csak Ausztriában 44.2, tehát körülbelül tizenötöszer annyi, nem véve most tekintetbe azt, hogy minők e tekintetben a viszonyok a művelt nyugat más hata'mas államaiban, melyek még ausztriai vonatkozó viszonyoknál is előnyösebbeket tüntetnek fel.

Azt találjuk tehát, hogy főiskolákat nálunk kevesebbet végeznek mint a külföldön, de másfelől láttuk azt is, hogy ipari iskolákat nálunk sokkal kevesebben látogatnak mint nyugati szomszédainknál.

Ezen tényből kifolyólag heitelennek kell tartanunk ama törekvést, mely többet foglalkozik a főiskolák tanulói szaporodását előmozdító tényezők felkutatásával és sorompóba állításával, mint azon feltételek

csot adott, hogy tisztítsa ki az extra bakancsát. Én hallottam és láttam, hogy a legény nem állt haptákban, mikor maga parancsot adott neki. Hát így becsüli maga a káplári rangot? Annyi intelligenciája sines, hogy egy baka haptákba vágja magát, ha hozzászól? És ilyen emberekből lesznek hadnagyok. Ilyen emberekre bizonk háboruban talán egy századot is.

Természetesen nem szóltam semmit. Hiába is próbáltam volna meg a védekezést. Egy hónap múlva volt a tiszti vizsga. Kitűnően feleltem, de őrmester maradtam. Hat hónap múlva a mikor az első fegyvergyakorlatra vonultam be, így üdvözölt a kapitány:

— Haja, így jár az, a ki nem tud a legénységénél fegyelmet tartani.

Mintha semmi más nem történt volna azóta, mintha naponta találkoztam és beszéltem volna vele. Most se szóltam semmit, csak mereven elnéztem a kapitány feje fölött. Ez az én elmaradt hadnagyirangom története.

— Amiből az a morál, fejezte be az elbeszélést egy szőke tartalékos hadnagy, hogy a kinek a legénye nem áll haptákban, az nem viselhet tiszti kardbojtot.

— Nemcsak az! — egészítette ki egy másik. Mindenkinek legalább is három

keresésével, melyek az ipariskolai látogatottság mérvének kedvező arányokban való fejlődését eszközlik.

Mindenek előtt helyreállítandó az egyensúly a számadatokban előbb meghatározott két jelenség közt. S ha ezen harmonia elérésére irányuló törekvés vérünkkel vált és a kívánt eredmények megszületésében számottevő, úgy a főiskolák és ipariskolák látogatottságának párhuzamos emelése kínálkozik elodázhatatlan feladatunkul.

Ha az összes, az ezen viszonyok alakítására ingerenciával bíró tényezők működését kiegészíti az a társadalmi és hatósági munka, mely czélul maga előtt a munkakeletkezés lehetőségének és gyárak keletkezésének előmozdítását látja, ezek folytonos fennállásának, virágzásának, szakadatlan fejlődésének biztosítását eszközli és ha a társadalom előkelőbb és vagyonosabb családai levetkőzik azt az előítéletet, mely az ipari munkára való kiképzést és annak kezelését nem tekintik fashionable dolognak, ezen szempontok érvényesülése lehetetlen, hogy meg ne teremtsen azt, miért dobog minden magyar szív: a magyar ipar fellendülését.

HIREK.

— Személyi hírek. Weress Sándor ügyvéd, ki családjával üdülés czéljából távol volt, a napokban hazaérkezett. — Csegezy Gyula kir. járásbíró megkezdte szabadság idejét, melyet családjával bányoni birtokán tölt el.

— Anyakönyvvezetői kinevezés. A belügyminiszter a kutyfalvi anyakönyvi kerületbe Samuel Albert körjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

ranggal magasabban kell feszíteni, hogy egy ranggal feljebb mehessen.

— Az én nézetem pedig az, — mondta egy bohém tartalékos, hogy a kapitánynak igaza volt. A kinek piszkos bakancsa van, annak nehéz föntartani a tekintélyt. S ha mégis föntartja, sohasem lesz piszkos a bakancsa, tehát jogczimet váltott a tiszti ranghoz.

A katonatisztek voltaképpen igen tanulékony emberek Szivesen meghallgatják a civil és nem röstellenek tanulni tőle. Tapasztalhatják ezt különösen a jogászok, a kik fegyvergyakorlatot teljesítenek. Menetközben vagy unalmas esős napokon megtisztelő bizalmassággal közelednek feléjük a föllebbvalóik és kíváncsian kérdezősködnek egyről másról. Kérdéseik főleg aktuális dolgokhoz tapadnak, olykor kétségbeejtően megoldhatatlannak, mert az ismeretek hiánya ingoványokba csalja képzeletüket.

Volt egy főhadnagyom, a ki efféle kérdésekkel izzasztott meg:

— Mi a különbség a spiritizmus és a sanctió pragmatika között?

— Hol székel a nihilisták és szocialisták közös elnöksége?

Tulipán

== cigarettahűlni. ==

Itt készül Erdélyben! — Valódi magyar gyártmány!

Kapható Füssy József könyvkereskedésében Tordán. ■

— **Névváltoztatás.** Löwe Mórész közgazgatási gyakornok, magyarigeni lakos családi nevét „Lengyel“-re változtatta. Éljen!!

— **Félix Károly távozása.** Mint értesültünk Félix Károly az itteni szódagyár igazgatója már legközelebb az aussigi gyárhoz megy át és helyét Wiedemann János igazgató foglalja el. Nagy sajnálattal vesszük Félixék távozását. Félix igazgató, mint külföldi teljesen asszimilálódott a magyarokhoz, magtanulta nyelvünket, részt vett hazafias ünnepélyeinkben, sokat áldozott kulturális és jótékony intézményeinkre, községünknek pedig valódi jótévedője volt. Neje mindezekben hű társa volt. A magyar vöröskereszt egyesület marosujvári fiókjá egyik elnökét veszté távozásával, Marosujvár nagyközönség képviselő testülete Félix igazgatónak hálája kifejezéséül köszönő okiratot adott át. Meg vagyunk győződve, hogy most távozása alkalmával is módot fog találni, hogy érdemét méltatva a távozótól megfelelően elbucsuzzék.

— **Bankett.** Az Erzsébet egyesület a köréből távozó szeretett alelnöke Steiger Zsigmondné urnó tiszteletére e hó 16-án este az udvari vendéglőben, esetleg a ligetben társas vacsorát rendez.

— **Fedák Sári Marosujváron.** Fedák Sári színművész, édes anyja Fedák Istvánné urnó, dr. Janovics Jenő kolozsvári színigazgató és Jakobi Viktor társaságában vasárnap Marosujvárra érkezett és rövid néhány órai itt tartózkodás után Kolozsvárra visszautazott. A művésznőt a fürdőben Rohoska József fürdőgondnok kalauzolta, ki ebből az alkalmából egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át, illetve

Ezek még jámborabb s könnyebb kérdések alosztályába tartoznak.

Elmondom a főhadnagynak ezt a kellemetlen szokását a társaimnak. És rövidesen valamennyien konstatálták, hogy minden főhadnagynak egyforma a kíváncsisága, egyformán lehetetlenek a kérdései.

— Én azt hiszem, — szürte le valaki elmésen a tanulságot, — bennünket csak azért hívnak be fegyvergyakorlatra, hogy időnkint az aktív tiszteket fölvilágosítsuk.

Lehet, hogy ennek a fiúnak igaza volt. Legalább én se tudnám másképp megmagyarázni.

... S míg az apró eseteket elmondogatjuk, nem is vesszük észre, hogy az idő kereke egy kérélhetetlen fordulással ismét maga alá taposott két esztendőt, kettőt az ifjúság utolsó, forró éveiből. Ennek is, annak is kiűt még a barna fűrtjeiből néhány ezüstös hajszál, — hej, nem úgy van, mint volt akkor, az aktív szolgálat idején. Csak az emlékeinek maradtak meg, megtisztultan és megfakultan. Oh Mars isten, hol vannak a szörnyű katonai félelmetességek?

Tartalékban még a legharapósabb kapitányt is jámbor szerzetesnek nézi a négyhetes hadfi.

postán küldött el a művésznőnek. Fedák Sárihoz nem először és reméljük nem utolszor volt szerencsénk. Más helyről a következő tudósítást (nem kértük) vettük: Magyarország legünnepeltebb divája Fedák Sári, ki tavalyi kolozsvári vendégszerelése alkalmával automobilján lerobogva bányánkat látogatta meg, most ismét lerándult, hogy világhírű sósgyógyfürdőnk is megismerje. Természetes, hogy kisvárosi érdeklődéssel vártuk a telefon utján előre bejelentett érkezését és ugyan ilyen figyelemmel kísértük minden lépését, minden szavát. Az isteni Zsazsa tetteinek ellenőrzésére vállalkozott tudósítónk az eseményekről a következőkben számol be. Délben 12 ó. 10 p. és 13 mp-kor robbogott be Fedák Sári tulipános fehér automobilja merész kanyarulattal a kincstári vendéglő udvarára. Fedák Sári kíséretével leszállván trónusáról, akarom mondani automobiljáról, bájos mosollyal köszöntö meg a világ fürdők legudvariasabb gondnokának hódolatteljes üdvözlését; majd lengő léptekkel a fürdőbe ment, és ott fürdővizünket azon határtalan megtiszteltetésben részesítette, hogy abban megfürdeni kegyeskedett. A meleg sóléből zuhany alá állott. Riporterünk felajánlotta ugyan, hogy hódolata jeléül a fürdő kiszolgáló személyzet teendőit ez alkalommal ő végzi el, a bájos diva azonban ezt a figyelmet mámorító mosollyal visszautasította. Tudósítónk ettől a mosolytól oly mámoros lett, hogy kijózanodás végett visszavonult a kincstári vendéglőbe. Tudósításunk további része ezért kissé hiányos is. Ott vesszük fel ismét az elejtett fonalat, a mikor az isteni Zsazsa az utporától megtisztulva és páratlan hatású világhírű sósgyógyfürdőnk által felfrissítve a kincstári vendéglőbe visszajött. Itt a vendéglő bejáratánál Uzor ur, a forgalmi iroda főnöke mély hajlongással, a vendéglő díszes folyosóján pedig Klein Endre vendéglős párolgó levessel fogadta. E közben Fedák Sári kitüntető figyelemmel lapunk régi krónikását megszólítással tünette ki, a mi feletti örömeiben krónikásunk a lapkiadónk kontójára 16 pohár sört ivott meg. (Lapunk jövedelme ilyen luxust nem enged meg. Kiadó) Ebéd utána a diva kíséretével együtt ismét automobiljára szállott és Kolozsvárra vissza robbogott. Hogy a tudósításunk teljes legyen, még megjegyezzük, hogy a fürdő mellett elhaladva az isteni Zsazsa a fürdő felé elragadólag bucsut intett, mintegy jelezve: a viszontlátásig!

— **Uj lapszerkesztők.** Szabó Károly szászvárosi ügyvéd, ki hosszabb ideig itt is lakott, átvette a „Szászváros“ című politikai lap felelős szerkesztőségét. Pleisz Henrik járási számvevő pedig „Rahói Ujság“ címen indit meg egy új társadalmi lapot. Gratulálunk.

— **Hangverseny a kaszinóban.** A napokban itt ritka zenei élvezetben volt részünk. Binder Károly ösztöndíjas operaénekes, Herédy Imre Hegedűművész és Czeizner Gyula zongoraművész növendék, mindhárman kész művészek, tartottak a

kaszinóban családi hangversenyt. Az előadás tulajdonképpen a nagyközönség számára volt tervezve, főszolgabíránk azonban, a nyilvános előadást nem engedélyezte. Pedig igazán kár volt, mert ilyen művészi előadásban Marosujvár közönségének vajmi ritkán lehet része. Miután így az előadás kellően közhírré téve nem volt, természetesen azon csak igen kevesen jelentek meg. A megjelentek azonban — s köztük zeneértők is — elragadtatással nyilatkoztak a művészi zene és énekről. Mint értesültünk Binder Károly operaénekes már is szerződötve van a drezdai operaházhoz. Hallomás szerint a nyilvános előadás engedélye egy kis formahiba miatt tagadtatott meg, véleményünket igen sokan osztják, jelen esetben el lehetett volna ettől tekinteni. Művészekkel szemben más mértékkel lehetne mérni, mint a csepürágókkal szemben.

— **Bezárt óvodák.** A helybeli óvodák a járványos gyermekbetegségekre való tekintetből két hétre bezárattak.

— **Az Erzsébet egyesület nyári mulatósága.** Mint már egyszer jeleztük az Erzsébet egyesület saját jótékony céljaira szombaton e hó 14-én a ligetben hangverseny és színelőadással egybekötött táncvigalmat rendez. A mulatság iránt széles körben nagy érdeklődés nyilvánul és így az előreláthatólag erkölcsileg és anyagilag is sikerdús lesz.

— **Tamburások.** A szabadkai jó hírnévnek örvendő tamburás zenekar, mely jelenleg nagy sikerrel Marosvásárhelyen működik, e hó 18-án Marosujvárra érkezik és itt a kincstári vendéglőben fog több estén hangversenyezni.

— **Tűz.** E hó 9-én délelőtt 11 órakor eddig ismeretlen okból kigyuladt özv. Várady Józsefné nyári konyhája. A tüzet szerencsére észrevették és gyorsan localizálták.

— **A báncai kuglizó.** Az uri kaszinó közgyűlése múlt évben elhatározta, hogy a báncai osdi és rozoga tekepályája helyébe egy díszes új tekepályát épít. Ez a szép határozat kivitelében oda devalvált, hogy a régi tekepálya mephagyásával csak egy kis fülkét építenek hozzá. Az építés már javában folyik s legközelebb már gyönyörködhetünk Marosujvár legújabb remekművében.

— **Fürdőzők fosztogatója.** Rák Károly zenész és Fülöp Albert közigazgatási irnok, egyik nap délutánján kéjesen hűsöltek a Maros folyó hullámaiban. Ez alatt a parton hagyott ruháikat, Kovács Ferencz a Lacié 20 éves suhanez kikutatta s előbbi kárára egy ezüst órát, láncot és egy tollkést, utóbbi kárára pedig egy pénzes tárczát 1 korona 90 fillér készpénzzel és 3 drb okmánybélyeget etemelt. A jeles fiatal ember tagadja ugyan tettét, de tanuk reá bizonyították, hogy ő a tettes.

— **A vasúti sorompók.** Szárnyvonalunknak a Maros hid két bejáratánál sorompói vannak, amik arra volnának hivatottak, hogy vonat indulása és érkezésénél elzárassanak. Ez azonban nem történik meg s csakis így lehetséges, hogy a

Női kézitáskák, derékövek, dohány és szivartárcák, óraláncok, sétatatók,

gummi labdák és különféle dísz tárgyak nagy választékban kapható Füssy József (ezelőtt Harmath J.) könyv- és papírkereskedésében Tordán.

kocsik a hidra behajtanak mikor a vonat szintén nagy prüsszögve a hidra érkezik. A lovak természetesen megvadulnak s a vonatot is meg kell állítani, hogy a nagyobb szerencsétlenségek elkerültesse. A múlt héten is megtörtént, hogy egy mitsem sejtő kocsi abban a pillanatban ért a hid bejáratához, mikor a vonat teljes sebességgel rohant el úgy, hogyha a kocsi nem eléggé ügyes a vonat a kocsi a benne ülőkkel együtt elgázolja. A nagyobb és végzetes szerencsétlenségek kikerülése végett felhívjuk az állomás-főnök úr figyelmét ezen körülményre s felkérjük, hogy a sorompók elzáratása iránt vonat indulás és érkezéseknél sürgősen intézkedni sziveskedjék.

— **Garázda legény.** Kioran János goreztéri napszámos a múlt héten ittas állapotban koresmából jövet vasbotjával hadonázva egy mellette elhaladó fürdővendéget érzékenyen megütött, majd tovább haladva, Izsák Dávid helybeli kereskedő kirakatának nagy üvegtábláját verte be. Szilágyi Péter főbiránk rendőreivel hamar megjelenve, a garázda legényt és a rendőség fogházába kísérte.

— **Fürdés a szabadban.** Figyelmeztetve lettünk azon botrányos állapotra, hogy a Marosveresmart felé vezető út mellett a Marosban még felnőtt emberek is istenadta Ádám kosztümben fürödnek és megbotránkoztatják az arra járókat. Ezt a rendőségünk nem veszi észre, de ha egy ökölnyi ki kutya szájkosár nélkül az utcára téved, ezt azonnal meglátja és feljelenti a gazdáját. Pedig jobb lenne inkább ilyenekre éberségét kiterjeszteni.

— **Hidvám.** A Maros hidján tudvalevőleg vámot kell fizetni. Nappal a szerkesek ezen megsarczolása akadálytalanul folyik, éjjelre azonban a hidat sorompóval elzárják, János bá vámőr pedig lefekszik és alussza mély álmát. Így gyakran megtörténik, — mint panaszt vettünk — hogy az éjjel a vonatról kocsin érkező utasok, sokszor esőben negyedóráig is várakozni kénytelenek, míg a vámőr a hangos „János bá“ kiáltásokra nagy nehezen kivánszorog. Hát ezen nem lehetne segíteni?

— **Tolvaj cseléd.** Vecsernyés Sándor helybeli vendéglős, már régebbi idő óta tapasztalta, hogy italneműi nagyon fogyanak. Habár kitűnő vendéglős hírében áll, s tényleg sok a vendége s még jobbak a borai, még is feltűnő volt a mindenféle italneműnek hirtelen lábakelése. A magyarázat is rövidesen megtörtént ez ügyben, a mennyiben nevezett vendéglős Tyira Sákson nevű magyarcsesztvei illetőségű szolgálója volt a tolvaj, a ki tetten is éretett. Tyira Sákson töredelmesen beismerte, hogy az italokat ő rendszeresen lopogatta és az istállóban csendesen elszopogatta. Egy pár üres üveget meg is találtak a széna közé elrejtve. Mentségére az italok irányában való nagy szeretetét hozta fel. Az italtolvaj feljelentetett.

— **Vizaknai uszóverseny.** Fényesen sikerült uszóversenyt rendezett folyó hó 8-án a vizaknai fürdőigazgatósága. A ver-

seny lefolyása, melyet nagyszámu közönség nézett végig, a következő volt. Megnyitó verseny nyertesei: 1. Hajós Henrik (Budapest), 2. Hutiray Béla (Nagyszeben), 3. Nagy Ferencz (Nagyszeben). Erdély bajnoksága: 1. Bruckner József (Budapest), 2. Kiss Géza (Budapest). Junior verseny. 1. Pap Ferencz (Nagyszeben), 2. Biró Ferencz (Nagyszeben). Vizakna bajnoksága: 1. Kiss Géza (Budapest), 2. ifj. Rády Andor (Budapest), 3. Bruckner József (Budapest). Hátonuszás: 1. Hendl Kornél (Budapest). Buváruszás és műugrás. 1. Kankovsky Arthur (Budapest), 2. Hutiray Béla (Nagyszeben). Ifjusági verseny. 1. Biró Endre (Nagyszeben), 2. Denk Arnold (Nagyszeben). Melluszás handicap. 1. Baronyi András (Budapest), 2. Váczy Imre (Budapest). 402¹/₂ mtr. uszás. 1. Hajos Henrik (Budapest). Melluszás 200 Yard. 1. Váczy Imre (Budapest), 2. Kóhary Henrik (Budapest). Hölgyek versenye. 1. Károlyi Leona, 2. Markosy Böske. Szebeni díj: 1. ifj. Rády Andor (Budapest), 2. Kankovsky Arthur (Budapest). Fregoli verseny 50 yard. 1. Hajós Henrik (Budapest), 2. Kankovsky Arthur (Budapest). A versenyt vizipóló mérkőzés zárta be. Az első díjak nyertesei arany érmet és arany órát kaptak.

— **Értesítés.** A tordai iparkiallítás bejelentési eseteire vonatkozólag — értesítjük a kiállító iparos polgártársakat, hogy a kézhez vett felhíváshoz mellékelt kék és vörös bejelentő ivatek — utasításait olvassák el figyelmesen s annak értelmében töltsék ki a bejelentő ivatek rovatait s csupán a vörös ivet sajátkezű aláírásukkal ellátva küldjék be.

Egyben ismételten kérjük a város iparos polgárságát, foglalkozzanak minél behatóbban a tervezett iparkiallítás eszméjével és méltányolják a „Magyar Védő Egyesület“nek a honi ipar és közgazdasági érdekek előmozdítása iránt való hazafias törekvését és a saját jól felfogott érdekekben siessenek részvételük által megragadni azt az alkalmat, melyet nem csak a „Magyar Védő Egyesület“, hanem a magyar nemzeti kormány is kiváló áldozat készséggel támogat.

A bejelentési határ idő a folyó évi július 20-ikáig terjed — és a kiállítás a mezőgazdasági termény és állat kiállítás előkészítése iránt való tekintetből október 1—6-ikára halasztatott.

— **kolozsvári keresk. és iparkamara közgyűlése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara 1906. június hó 27-én tartott közgyűlést, melynek tárgyaiból kiemeljük a következőket. Az 1907. évi honvéd bakancs szállításra beérkezett kolozsvári és tordai csizmadia mesterektől származó 2 ajánlatot 2000 pár bakancs szállítása ügyében a kamara a keresk. minister elé terjesztette. A topánfalvi vásártér kibővítését közforgalmi érdekből kívánatosnak tartja a közgyűlés az erdőkincstár érdekeinek szemelött tartásával. A folyó év szeptember 2—6 napjain Tordán rendezendő iparkiallítás céljaira a kamara 200 koronát folyósított, mely összeg fele a kiállító

jutalomdíjaira lesz fordítandó. A kolozsvár-m.-vásárhely-szekelyudvarhely-sepsiszentgyörgy-konstanczai vasut kiépítése iránt a kamara felir a kereskedelmi és pénzügyi miniszterekhez. Mendel Simon tordai kültag indítványára a kamara feliratot intéz a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy a f. adókirovásnál az iparosok és kereskedők iránt bizonyos mérsékletet rendeljen el. Egyttal kéri, hogy az adókirovó bizottságokba a kamara bizalmi kiküldöttei is helyet foglalhassanak. A kamara területén hosszasan egy helyben dolgozó iparos segédek részére az 1906. évre esedékes állami jutalom díjakra beérkezett 14 pályázat döntés céljából a kereskedelmi minister elé terjesztetett. A kamara 8 iparos mesternek gépségély, 2 iparos mesternek tanulmányi segély. 1 gyári vállalatnak pedig az iparvágány építési költségének részlettörlesztését kérő folyamodását juttatta a kereskedelmi minister elé. Ebből a tanulmány uti kéréseket a minister már elutasította, míg egy fémiparosnak és timárnak a kért 1—1 drb. gépet engedélyezte. A kamara a kerületbeli 6 iparos tanoncziskolának vizsgajutalomra 200 koronát folyósított. A kereskedelmi minister által alakított vámügyi tanácsba a kamara képviselőjül Tamási István pénztáros lón kijelölve. A kamara a kereskedelmi minister előtt támogatta a kassai társaság azon javaslatát, hogy a végeladást kérők köteleztessenek kéréseik mellé a kereskedelmi törvényben előirt szabályszerű leltár csatolására és hogy az iparhatóságoknak újlag rendeltessék el, miszerint szigoruan ügyeljenek arra, hogy végeladása alkalmával csakis a leltárban megnevezett áruk kerüljenek eladásra. A kolozsvári vásárvám szabályzat oly módosítás mellett történő jóváhagyása érdekében, hogy a helybeli ipari műhelyek és nyílt üzletek részére érkező anyagok és árucikkek a vásárvám fizetése alól mentesíttessenek, a kamara fölterjesztést intézett a belügyi és kereskedelmi miniszterekhez illetőleg az ez érdekből előzetesen tett kérését megújította. A kolozsvári női kereskedelmi tanfolyamon létesített 400 korona, továbbá a kamara területére illetékes iparos és kereskedő segédek részére rendszeresített 1200 koronányi tanulmányi ösztöndíjra a pályázat kiíratott. Továbbá a bizalmi férfiak kiküldése utján gondoskodott arról, hogy a beszterczei, dési, erzsébetvárosi, kolozsvári, nagyenyedi és szamosujvári honvéd csapatok termény szükséglete biztosítása tárgyában tartandó tárgyalásokon a pályázó érdekeltek képviselőket nyerjenek. Végül a kamara védjegyző hivatala a legutóbbi közgyűlés óta 5 drb. védjegyet lajstromozott be. Az iparsó használata érdekében 13 esetben adott véleményt és 3 esetben pedig szállítóképességi bizonyítványt állított ki.

— **Elitelt gyilkos.** Csak nem rég történt, hogy Szimbetekán János bánya munkás Heczegán János nevű barátjával nyílt utcán összeveszett, úgy annyira, hogy Heczegán megütötte Szimbetekánt; Szimbetekán pedig bicskát ragadott s bán-

„Klepta“

Ujdonság! a világ legjobb légyfogója.

— Hol ez van, ott légy nincs. **Ara csak 10 fillér.** —

Kapható **Füssy József** könyvkereskedésében **Tordán**

talmazóját nyakán és arcán oly sulyosan megszurta, hogy másnapra Hezegán meghalt. A gyilkos legény felett e hó 7-én ült törvényt a gyulafehérvári kir. törvényszék és a gyilkost enyhén egy évi börtönbüntetésre ítélte, melyet a bünyös azonnal meg is kezdett.

— **Állandó fürdővendégeink folytatógos névsora:** Csürös Zoltán H.-Doba, Árkosy Károlyné Bpest. Ásbag Sámuelné N.-Enyed, Szabó Istvánné S.-Szentgyörgy, Szántó Soma miniszt. oszt. tanácsos és neje Bpest, Saáry Rózsai Bpest, Havasy Kata Bpest, Felföldy Béláné M.-Ludas, Balogh Kázmérné Szeged, Gubrizsa János Biharpüspök, Trusza Lajos Szilágysomlyó, Ilkovits Sámuelné Kolozsvár, Salamon Mihályné Kolozsvár, Kálmán Jakab és családja Bpest, Kónya Dénesné Brád, Ábrahám Mórítzné Gyulafehérvár, Grilbusz Emilné Bpest, Grilbusz Aranka Bpest, Pasen Fabiola Német-Bánya, Aschenbrenner Károlyné Lupény, Balogh Vilmosné Bpest, özv. Riegensperger Ferencné Bpest, Sajóhelyi Frigyes Bpest, özv. Imreh Károlyné Verespatak, Székely György Lőrinczréve, Zsedényi Ottóné Rónaszék, Kovács Nagy Ferencné Buzásboca, Kovács Nagy Rózsika Buzásboca, Izsák Farkasné Palota-Ilva, Hirián Ilyés Soós-Szt.-Márton, Felia János Kolozsvár, Elek Ferencné M.-Vásárhely, Gróf Zichy István és családja Földvár, Gróf Zichy Vladimérné Bpest, Menasági István Egerbegy, Tamás Károly Beszterce, Reich Bernád Gerend, Papp Mária Maros-Czintos, Rheman N. Nagy-Szeben, Molnár Ferenc K.-Vásárhely, Vertán István K.-Vásárhely, Imreh József N.-Enyed, Léczfalvi Bodor Zoltán és családja Deés, Horváth Albert N.-Enyed, Lőrincz Károly N.-Enyed, ifj. Buzás Jánosné B.-Hunyad, Müller Jánosné N.-Enyed, Fodor Gy. Petrozsény, Cseh A. Brassó, Kovács K.-né, Kohutovics Izabella V.-péres, Bona Benedek és családja Csongva Szöcs Demeter, Nyárády Károlyné Szászrégen, Tamás Ferenc Székelykocsárd, Scheff Márkné Kolozsvár, Csiky István Felvincz, Vass Ferencné Gyéres, Salamon Dávid Gyéres, Stignity Imre és családja Bpest, Partner Jánosné Zolyom, Bányay Lajos Közseg. 1906. július 9-ig állandó vendég 313.

□ **Görvélykóros gyermekek** szedjék a „Sirolin-Roche“-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmulnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamoóan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

(*) **Az Összes fényképészeti cikkek,** keilékek és teljes felszerelések, kartonok stb. Kaphatók Füssy József könyvkereskedésében.

□ **Most jelent meg** egy zsebkiadás a Fráter Loránd és Béla összes dalainak ének- és zongorára csinos kötésben. „Frá-

ter Notás Könyve“ czim alatt és ára 2 k. A Fráter-dalok közkedveltségét külön hangsúlyozunk felesleges, hiszen az ő nótáitól dalos az ország. „A fonóba szól a nóta“, „Őszi rózsá“, „Ütött kopott a hegedüm“, „Néma, csendes holdvilágos éjszakán“, „Várlak, várlak, karom reszket“, „Ugy-e most már másnak mondod“, „Száz szál gyertyát, száz iteze bort“ stb. stb. dalokat vajon ki ne ösmerné? A Fráter Notás Könyve bekötve, a legjobb famentes papírra nyomva, diszes czimlappal jelent meg Kapható: Füssy József könyv- és papirkereskedésében.

CSARNOK.

Napló jegyzetek.

Fiume—Abbázia—Venezze.

Irta: **Rády Gilda.**

Fiume, május 22. este.

A nap éppen lemenőben volt és még egy bucsu pillantást vetett a tengerpartra, midőn beszálltunk a Hungária nevű gőzhajóba. A fedélzeten nagy volt a mozgolódás. A matrózok a csomagokat rakták fel a hajóra. Nagyon sokan utaztunk. Mindenki helyet keresett magának. Egyszerre csak troubadurok hallatták hangjukat, kik csolnakjukon egész közel a hajóhoz jutottak. Oly szépen hangzott ezen szentimentális ének, mert a tenger sima tükre jó akkusztikát képezett. Közbe egy jókedvű utas dictált nekik nótákat, egy másik pedig velük dudolgotott. E közben megindult a hajó és nagy losogással kezdte szelni a vizet. A szép vidék nem sokára mint a délibáb a vizen, kezdett eltűnni és ismét csak eget és vizet láttunk.

Még a „Suppé“-nél ültünk, midőn a hajónk mindjobban kezdett himbálózni, oly annyira, hogy majd minden lerepült az asztalról. A víz zúgása mindig erősebb lett, közben nagy vízhullámok csapódtak az étterem ablakához. Éz így fokozódott mindig erősebben. Elkezdtem szédülni és felmentem a fedélzetre. Itt iszonyu sötétség volt, nem lehetett látni semmit csak ha villámlott. Óriási hullámok csapódtak a hajóhoz és az embert a szél majd hogy le nem septe. Mikor egyet dörgött összerázkodott az egész hajó, közben felocsesant a feketének látszó viz a fedélzetre is.

Leültem egy lekötött támlásszékre, mert éreztem, hogy már mindjobban kezd szédülni a fejem. Nagy vihar volt. Polánál rendesen megszokta lepni az ilyesmi a hajókat, a meleg napok után. Az egész utas társaság fent volt a fedélzeten és itt kezdtek csak ismerettségeket kötni. Mellettem ült egy asszony, kin a tengeri betegség előjelei már kezdtek mutatkozni. A kis leánykája már egészen magánkívül volt. A mamája folyton ijedezett, hogy szegény leánykája most és most beesik a

tengerbe. A hajó személyzetének már mind több dolga akadt az utasokkal. Már akkor én is annyira rosszul voltam, hogy mamám több férfi uti társammal együtt lesegített a cabinomba. Kimerültem elaludtam és már nem is éreztem a hajó himbálódását sem.

Midőn a hajó Fiuméba ért, szédülő fejjel értünk a hótélünkbe. Délután kimentünk a halpiacra. Ezt nagyon érdekes megnézni. Van itt ezerféle hal és sok más tengeri csoda állat. Volt itt néhány óriási tengeri humár is. Láttunk kis czápákat is, melyeket inkább szegényebb emberek vesznek, Azonkívül Branzinot, Dentalt, Skanpit, Szárdiniát, 2—3 méter hosszú tinta halakat. Nagy kosarakban másféle halakat stb. Teknős békák is voltak. A vásárlásnál nagyon óvatosságnak kell lenni, mert az olaszok nagyon hunczutok és a háromszoros árt is elkérik az idegektől. Most megyünk a Budapestre induló vonathoz, mely 8 órakor indul. Jaj! de jó lesz otthon, olyan fáradt vagyok már.

Budapest, május 23-án este.

Hála Istennek megérkeztünk a mi igazi otthonunkba. Alig tudok lélegzethez jutni annyi izgalmon mentünk át. Tegnap este beszálltunk fiuméban a gyorsvonatba és eleintén kellemesen utaztunk. Annyira zakatolt a vonat, mintha legalább express lett volna a Karszthegység szakadékjain keresztül. Mert aludni nem lehetett, kint néztem az ablakon. Kint hideg szél fújt és egész sötét volt. A mélységben magas fenyők látszottak. A hold csak kissé világította be a tájéket. Sok alaguton mentünk át. Már reggel felé járt az idő, midőn a vonatunk hirtelen erős zökkenéssel nyílt pályán megállt. Erre fölugrottunk, de ekkor már nagy futkosás volt a vonat körül. Mi is leszálltunk, hogy megtudjuk, hogy mi a baj. A vonat kisiklott és kis hiba volt, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. Most ott álltunk egy nagy réten tétlenül, csomagostul. Mi igazán megismerkedtünk az utazás borzalmas részeivel is. Hideg tavaszi reggel volt, a fücsupa harmat. Már úgy elfáradtunk, mig két óra múlva eljött a segélyvonat és mi átrakodással tovább mehettünk Budapestre.

És most itthon vagyunk Isten segítségével és meggyőződésből mondhatom azt a régi jó közmondást: „Mindenütt jó, de legjobb mégis itthon.“

(Vége.)

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FÜSSY JÓZSEF.

Hirdetések

e lap részére felvételnek

a szerkesztőségben Marosujvárt, a kiadóhivatalban Tordán.

FÜSSY JÓZSEF

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TORDÁN:

Községi, Körjegyzői. Iskolai, Lelkészi nyomtatványok állandóan raktáron kaphatók.

Falragaszok, Eljegyzési kártyák, Esküvői és Báli meghívók 3-4 napszamben nyomtatva, Levélp. pirok, Borítékok a legszebb kivitelben azonnal készíttetnek.

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közönség tudomására hozni, hogy a Telek-utczában, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1 kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos árért kapható.

9 1-0

Tisztelettel
Szilágyi Leopold.

Butorozott szobák

külön bejáráttal, előnyös feltételek mellett

KIADÓK.

Értekezhetni Jellmann Benónél Apponyi-köz (sikátor) 3. sz. alatt.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és műszerkereskedése

TORDA, FŐTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekértengelyek, hosszaváló vasak, láncok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszeggek, zsindelyszegekben stb. 2 1-52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1-52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA
ETERNIT
PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusítóhely Tordán Szenes Károlynál.

Szájpad és szájpadlás nélküli

Kényelmes

4 1-52

FOGSOROK.

Műfogak
Foghúzások
Fogak tömése
Fogaktakarítása
gyorsan és jutányosan
eszközöltetik

és tartós!

STOMATIN fogfehérítő porok. fogmosók. fogkefék raktára.
Felvilágosítással és utasítással szívesen szolgál **FOJILAJOS**
műfogász Tordán, főtér.

A G R A R I A

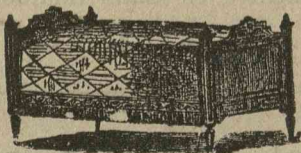
KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az **AGRARIA-tól**
ÁRJEGYZÉKET,
gőzcseplőkészletekről, benzinmotorokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.
Levélcozm: **AGRARIA** Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A**ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.**

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésebb munkákat vagyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legújabb mintájú magyar stílusú munkát, a mely minden eddigi rendelémnek a legjobban tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabású

Épület és butor-asztalos munkát

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olcsó árban. Kisebb vagy nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgálok. Főelvem a jó munka és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelém bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szíves pártfogását továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS.

Épület és butorasztalos Tordán.

31 1-0

AKI

JÓ ÓRÁKAT

(öt évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyakat, u. m.:

1-52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
pereczeket stb.venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általános jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műorás és ékszerész céghez

TORDÁN, Fötér. (Nagy Miklós-féle ház.)

a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van
látva.Figyelmeztetem a n. é. kö-
zönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak fel ne
üljön.Gül Baba, Jánosvitéz, Koldus gróf
stb. ujdonságok.Kották: zongora, czimbalom és hegedűre
állandóan kaphatók:
Füssy József könyvkereskedésében
Tordán.

és

Tisztelettel
hozom a nagy-
érdemű közönség b.
tudomására, hogy a

MAROSUJVÁRI

ujjonnan átalakított

**KINCSTÁRI VENDÉGLŐT,
ÉTTERMET és KÁVÉHAZAT**

átvettem s azt a modern jó ízlés és a
legfokozottabb igényeknek is meg-
felelően rendeztem be.

**KÉNYELMESEN BERENDEZETT
SZÁLLODAI SZOBÁK**

mérsékelt árban

a t. utazó közönségnek mindenkor
rendelkezésre állanak.

**Előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás
!!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!**

Szíves pártfogást kér:
Klein Endre,
vendéglős.

25

év óta fennálló és jó hírnévnek
örvendő

ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ- ÉS ARANYMŰVES

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim
elsőrendű és magyar gyárosok által gyártott és
forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a leg-
jobban, legmegbízhatóbban és legolcsóbban
üzletemben.

Névnapi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst
cikkekben, valamint hön gyártmányu china-
ezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásár-
lási körülményekre nagybecsült vevőim figyel-
mét különösen felhívom már azért is, mivel
ezen cikkekét közvetlen első kezeiből szer-
zem be s így áruim utólérhetetlenek.Valódi svájci, arany-, ezüst-, nickel- és
vasóráim fali-, inga- és ébresztőóráim elsőrendű
minőségűek. Aranygyűrűk, függők, lánczok,
karpereczek, medailonok fémjelzéssel ellátva,
14 kárátos aranyból készültek a legdivatosabb
kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.A midőn még a double-arany név alatt for-
galomba hozott árukat emlitem, figyelmeztetem
vevőimet, ezen olcsó cikkeknek fel ne üljenek,
mert double-arany alatt aranyozott ezüst és
közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.**Kiváló és rendkívüli árucikkek!**Elvem: valódi árut esekély haszonnal is
árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár ál-
dozatok árán is forgalomba hozni.

85 1-52

Tisztelettel

HERBST MOR

ékszerész és órás Torda, fötér,

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fiókintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda,
Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztur.Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesz-
téses kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félelvi részletfizetések
ellenében 10-65 évig terjedő időre 4 1/2% alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Min-
den kölcsön a leggyorsabban rendesen két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó-számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesi
tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.Képviselet a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazion
Generali) és eszköztől tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat
legolcsóbb díjak mellett.

10 1-52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB és TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, diva-
tos TULIPAN nyakkendők, női-, férfi- és gyermek cipőkben.**Mind kiváló hazai gyártmány!**

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).

KANN és HELLER

11 1-52

Budapest, V. Váci-körút 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveször-szijak, kazán és gőzgépszerelvények, ruggyanta-árak, tömitő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagcsövek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sűrű zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svájci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomcsákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részére.

Szivattyuk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugár, lég- és gőzszivattyuk, tüzi fecskendők.

Szőlő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kutfurószerszámok és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szerelvények és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálók.

A Vermorel permetezők, a Dorn-féle törekrosták, a „Bunge“ sikazita „Maxim“ csavarós csigaszorok, „Huhn“-féle üreges fémtömitő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszij és „Mühlensohn“ féle pamut-hajtószij, „Steam-Proof“-tömitő anyagok, „Tovote“ sűrű zsiradék és a „Bajzáth“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárusítói.

12 1-52

CONRAD és TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A. m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és távirat-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és acélgyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRTART ÉS SZÁLLIT:

Általános műszaki cikkeket, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveször-szijakat, Ewart és Gall hajtó-lánczot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest- és mindennemű más tömitő anyagot; Gummi-, kender-, len-, fém-, szivó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vásznat; kőcz tör-lőkendőket és tisztító anyagot, fesmérőt, vizállásmutató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelést; kazán-, gáz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csövet; vízvezeték-, fürdő- és closett-berendezéseket és vízvezeték felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerék-kenőcsőt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközöket, mint emelőjárgányt, csigasort, csigákat, darut, lánczot és láncz: szemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecseket, minden néven nevezendő csavaroka és szegeket stb.

Szivattyut, fecskendőt, Extincteurt, ugyan gőz-, lég-, kézi-szivattyut, Injectort, tüzi fecskendőt, Miller és Haslam Extincteurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkeket: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaréz- és fém-szöveget, kenderheveder-, serleg-, csákány, zsákcsatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszékét, trieurt, tisztítógépeket, köszörűköveket, keféket stb.

Szöllő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kívánat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!